

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА  
КАФЕДРА ІСТОРІЇ

КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ  
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)  
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»  
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ на 2024 – 2025 н. р.

Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові), на розвиток яких спрямована дисципліна	Результати навчання за дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну <sup>2)</sup>	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
	Лекції	Семинарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
1	2		3	4	5	6	7	8
<b>Історія освіти: українська та європейська практика</b>								
Кафедра історії	доц. Зякун А.І., ст. викладач Король В. М.		Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.	Визначати вигоди і детермінанти релігійно-національних та територіальних особливостей освітніх систем та їх вплив на освітнє різноманіття. Аналізувати різні системи освіти та виявляти їх переваги та недоліки, виділяти передумови і тенденції формування єдиного освітнього простору. Узагальнювати кращі здобутки зарубіжної та національної освіти.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історія України, Історія Середніх віків. Історія Нової та Новітньої доби. Основи педагогічної майстерності.	5-8 семестри
<b>Генеалогія і геральдика</b>								
Кафедра історії	доц. Лобко Н.В.		Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.	Знати основні теоретичні питання генеалогії та геральдики, володіти базовою науковою термінологією з генеалогії та геральдики. Вміти працювати з генеалогічними та геральдичними джерелами; аналізувати генеалогічний та геральдичний матеріал. Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей в процесі навчання та навчати учнів застосовувати їх на практиці.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історичне джерелознавство, Спеціальні історичні дисципліни.	5-8 семестри
<b>Теорія та методика навчання історії військового мистецтва</b>								

Кафедра історії	доц. Нестеренко В.А.	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.	Виявляти, опрацювати й самостійно аналізувати джерела інформації, що стосуються військової історії. Визначати специфіку військово-політичного, військово-технічного розвитку певних періодів світової історії. Розробляти навчально-методичні матеріали для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історія України, Історія Середніх віків, Історія Стародавнього світу.	5-8 семестри
<b>Теорія та методика навчання археології України в закладах загальної середньої і позашкільної освіти</b>							
Кафедра історії	доц. Нестеренко В.А.	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами. Характеризувати основні археологічні культури на території України, їх основні (еталонні) археологічні пам'ятки, віхи діяльності відомих українських археологів. Добирати дидактичні матеріали для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Археологія	5-8 семестри
<b>Музей як освітній простір</b>							

Кафедра історії	доц. Зякун А.І.	Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей.	Підбирати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). Організувати діяльність спрямовану на виявлення, облік, вивчення, збереження, охорону, популяризацію, використання об'єктів української історико-культурної спадщини. Розуміти специфіку теорії музеєзнавства й вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності.	Лекції, семінари, проблемні заняття	25	Методика навчання історії та суспільно-гуманітарних дисциплін. Історія української культури. Спеціальні історичні дисципліни	5-8 семестри
<b>Методика історико-краснавчої роботи у закладах загальної середньої і позашкільної освіти</b>							

Кафедра історії	доц. Лобко Н.В.	Здатність враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.	Критично працювати з науковою літературою, писемними, картографічними, статистичними та іншими специфічними джерелами й матеріалами; критично осмислювати події локальної історії на підставі аналізу краєзнавчих джерел; Враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності. Використовувати різні форми історико-краєзнавчої роботи у шкільній класній і позакласній та позашкільній гуртковій роботі.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історичне джерелознавство, Спеціальні історичні дисципліни	5-8 семестри
<b>Теорія та методика навчання загальної історії держави і права</b>							

Кафедра історії	доц. Власенко В.М.; доц. Нестеренко В.А.	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. Здатність планувати, організувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу.	Реалізувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності. Характеризувати сутність і закономірності державотворення у світі й Україні, розвиток механізмів державної влади, зародження і функціонування правової системи. Організувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історія України, Історія Стародавнього світу, Історія Середніх віків, Історія Нової та Новітньої доби	5-8 семестри
<b>Теорія та методика навчання історії культури Європи</b>							
Кафедра історії	доц. Зякун А.І.	Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.	Визначати цивілізаційні витоки і детермінанти європейської культури та її вплив на культурне різноманіття. Класифікувати явища культури за їх історичною значущістю, національною приналежністю та стильовими особливостями. Забезпечувати освітню компетентність, а саме готовність здобувачів використовувати засвоєні знання, навчальні вміння та навички в професійній діяльності для вирішення практичних і теоретичних задач.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історія української культури, Історія Стародавнього світу, Історія Середніх віків, Історія Нової та Новітньої доби.	5-8 семестри
<b>Теорія та методика навчання історії сучасного світу</b>							

Кафедра історії	ст. викладач Король В. М.	Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.	Знати й аналізувати основні тенденції розвитку політичної та суспільно-економічної історії світу в конкретні історичні періоди/ Пояснювати особливості прояву світових тенденцій розвитку історії на внутрішньодержавному рівні конкретних країн. Застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми і засоби під час навчання всесвітньої історії Нової і Новітньої доби у закладах середньої освіти.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історія Стародавнього світу, Історія Середніх віків, Історія Нової та Новітньої доби.	5-8 семестри
<b>Міграційна політика і право ЄС: історія і сучасність</b>							
Кафедра історії. Кафедра Міжнародного, європейського права та порівняльного правознавства	доц. Гончаренко А.В.; доц. Завгородня В.М.; асист. Славко А.С.	Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі	Застосовувати нормативні положення і доктрини європейського та іноземного права, здійснювати на їх основі аналіз та кваліфікацію правових явищ. Розуміти основні етапи формування Європейського Союзу та Шенгенського простору. Використовувати отримані знання в навчально-виховному процесі закладів загальної середньої освіти.	Лекції, семінари, проблемні заняття.	25	Історія Середніх віків, Історія Нової та Новітньої доби	5-8 семестри

За всіма вказаними навчальними дисциплінами розроблені повні комплекси навчально-методичного забезпечення.

Голова Ради з якості ННІП

\_\_\_\_\_ Ольга СТОГОВА

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач кафедри історії

\_\_\_\_\_ Сергій ДЕГТЯРЬОВ  
(підпис)

Гарант освітньої програми

\_\_\_\_\_ Анатолій ГОНЧАРЕНКО  
(підпис)

1) Надається в навчально-методичний відділ

2) Зазначити кількість з урахуванням наступних обмежень: мінімальна кількість здобувачів при плануванні вивчення ВНД, орієнтованих на розвиток фахових компетентностей – 15 осіб.  
У випадку, якщо кількість здобувачів освітньої програми в цілому є меншою за 15 осіб, запроваджується та ВНД, яку обрала більшість здобувачів.



## СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права

Кафедра історії

## КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

перший (бакалаврський) рівень 2024 — 2025 н. р.

Назва дисципліни	Мова викладання	Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові, на розвиток яких спрямована дисципліна)	Результати навчання за навчальною дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
			Лекції	Семинарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Електронні засоби навчання (E-Learning Tools)	Українська	Кафедра іноземних мов та лінгводидактики	Міхно С. В.	Міхно С. В.	Здатність працювати в команді. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність генерувати нові ідеї. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та	Знати характеристики сучасних електронних засобів навчання. Добирати та адаптувати електронні засоби навчання для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання. Застосовувати інноваційні електронні засоби навчання	Лекції, практичні Методи навчання: інтерактивні лекції, flipped classroom (перевернутий клас), творчий метод, практико орієнтоване навчання, case study	30	Успішне опанування дисципліни Психологія, власні комп'ютери та мобільні пристрої студентів, доступ до мережі Інтернет	Відповідно до навчального плану

Назва дисципліни	Мова викладання	Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові, на розвиток яких спрямована дисципліна)	Результати навчання за навчальною дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
			Лекції	Семінарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
					використовувати цифрові освітні ресурси. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.	у педагогічній діяльності. Створювати цифрові освітні ресурси у процесі викладання.				

Назва дисципліни	Мова викладання	Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові, на розвиток яких спрямована дисципліна)	Результати навчання за навчальною дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
			Лекції	Семинарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
Концепції та технології евристичної освіти (Concepts and Technologies of Heuristic Education)	Українська	Кафедра іноземних мов та лінгводидактики	Нефедченко О. І.	Нефедченко О. І.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність генерувати нові ідеї. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.	Розуміти концепції та технології евристичної освіти Аналізувати та добирати інноваційні концепції та технології евристичної освіти для використання у професійній діяльності Діалогічно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства. Застосовувати інноваційні технології евристичної освіти у навчальному процесі.	Лекції, практичні Методи навчання: інтерактивні лекції, flipped classroom (перевернутий клас), творчий метод, практико орієнтоване навчання, case study	21	Успішне опанування дисципліни «Психологія»	Відповідно до навчального плану
Світові інноваційні освітні системи: кращі практики	Українська	Кафедра іноземних мов та лінгводидактики	Коробова Ю. В.	Коробова Ю. В.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність до міжособистісної	У результаті вивчення курсу студенти демонструють такі вміння: 1) розуміти	Лекційні та практичні заняття Методи навчання: Комунікативний метод	25	Успішне опанування таких дисциплін: Інтегрований курс «Основи	Відповідно до навчального плану

Назва дисципліни	Мова викладання	Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові, на розвиток яких спрямована дисципліна)	Результати навчання за навчальною дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
			Лекції	Семинарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
(World Innovative Educational Systems: the Best Practices)					взаємодії. Здатність працювати в команді. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність генерувати нові ідеї. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.	переваги та недоліки глобалізації та локалізації в освіті; 2) визначати стратегії створення культури продуктивної школи; характеристики ефективної освітньої системи; 3) інтегрувати та оцінювати інноваційні підходи навчання та процедури мислення; 4) ініціювати та підтримувати конструктивні діалоги та дебати.	Технології проблемного навчання: рольові ігри, дискусії, проекти. Проектні технології: Конструктивно-практичні; ігрово-рольові; інформаційні та дослідні; соціологічні; видавничі (підготовка статті, реферату тощо); сценарні (підготовка програми позакласного заходу); творчі (переклад тексту, написання твору тощо)		академічного письма» Психологія	
Історія педагогіки (History of Pedagogy)	Українська	Кафедра історії	Зякун А. І.	Зякун А. І.	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній	Визначати витоки і детермінанти релігійно-національних та територіальних особливостей освітніх систем та їх вплив на	Лекції, семінари, проблемні заняття	25	Методика виховної роботи в закладах освіти, педагогічна культура та професійна толерантність	Відповідно до навчального плану

Назва дисципліни	Мова викладання	Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові, на розвиток яких спрямована дисципліна)	Результати навчання за навчальною дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
			Лекції	Семинарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
					діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	освітнє різноманіття. Аналізувати різні системи освіти та виявляти їх переваги та недоліки, виділяти передумови і тенденції формування єдиного освітнього простору. Орієнтуватися в сучасному глобалізованому освітньому середовищі. Узагальнювати кращі здобутки зарубіжної та національної освіти.			вчителя. Основи педагогічної майстерності. Історія України,	
Історія наукової думки (History of Scientific Thought)	Українська	Кафедра історії	Нестеренко В. А.	Нестеренко В. А.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність зберігати та примножувати	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси у контексті європейської та	Лекції, семінари, проблемні заняття	25	Інтегрований курс «Основи академічного письма»	Відповідно до навчального плану

Назва дисципліни	Мова викладання	Кафедра, що пропонує дисципліну	Посада, прізвище та ініціали викладача (ів), який (і) пропонується для викладання		Компетентності (загальні та/або фахові, на розвиток яких спрямована дисципліна)	Результати навчання за навчальною дисципліною	Види навчальних занять та методи викладання, що пропонуються	Кількість здобувачів, які можуть записатися на дисципліну	Вхідні вимоги до здобувачів, які хочуть обрати дисципліну / вимоги до матеріально-технічного забезпечення	Обмеження щодо семестру вивчення
			Лекції	Семинарські та практичні заняття, лабораторні роботи						
					моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	світової історії, що визначали розвиток наукової думки. Знати найважливіші факти наукової історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему в розвитку наукових знань. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії науки, а також у здійсненні різних видів педагогічної діяльності.				

За всіма вказаними навчальними дисциплінами розроблені повні комплекси навчально-методичного забезпечення.

Голова Ради з якості інституту (факультету)

(абревіатура інституту (факультету))

ПОГОДЖЕНО:

Керівник групи забезпечення спеціальності

---

(підпис)

---

(ім'я та прізвище)

---

(підпис)

---

(ім'я та прізвище)